

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
УПРАВЛІННЯ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

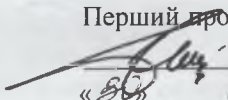
«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету
агротехнологій

 А.В. Дробітько
«30» 08 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор

 Д.В. Бабенко
«30» 08 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВБ 1.3. ПРАВОЗНАВСТВО

освітньо-професійна програма
«Агрономія»

для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти
2 року денної форми навчання
на 2021-2022 навчальний рік

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

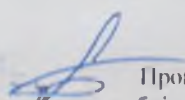
Освітня спеціальність: 201 Агрономія

Освітній ступінь – Молодший бакалавр

Мова викладання - українська

Миколаїв
2021

Робоча програма відповідає меті та особливостям освітньо-професійної програми «Агрономія» підготовки здобувачів вищої освіти початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія», галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», затверджені Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 23.04.2019 р. (протокол № 9).

Розробник програми: Прогонюк Людмила Юрївна,
канд. юр. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Програма розглянута на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, МНАУ
протокол № 10 від 25.05.2021 року.

Завідувач кафедри д-р. екон. наук, професор А.В. Ключник

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту
МНАУ протокол № 10 від 15.06.2021 року.

Голова науково-методичної комісії,
канд. екон. наук, старший викладач кафедри
економіки підприємств

Г.В. Коваленко

1. Анотація до дисципліни «Правознавство»

Розбудова правової держави та створення громадянського суспільства можливі лише за умови наявності високого рівня соціальної правосвідомості та правової культури населення. У зв'язку з цим вирішального значення набуває правове виховання. Важливою частиною правової освіти є надання базових знань про державу, її походження, форми та типи, функції, правову систему та систему законодавства, введення в теорію правової держави та громадянського суспільства, основні положення конституційного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального та інших галузей права.

Annotation to the discipline

The Constitution of Ukraine turned the politician of the state to the course of construction of the legal social democratic state. One of major tasks in this process is forming high level of social sense of justice and legal culture of population. Consequently the decision value is acquired by legal education. Important part of which there is sure base knowledge about the state, its origins, forms and kinds, functions, forming of the legal system and system of laws, introductions to the theory of the legal state and civil society, learning the main states of the government, civil, criminal and others branches of law.

2.Опис навчальної дисципліни Правознавство

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

Освітня спеціальність: 201 «Агрономія»

Освітній ступінь – Молодший бакалавр

Вибіркова

Семестр - 3

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Кількість кредитів ECTS – 3,0

Кількість модулів - 1

Кількість змістових модулів - 2

Загальна кількість годин - 90

Лекції - 14 год.

Практичні заняття – 26 год.

Самостійна робота – 50 год.

Форма підсумкова контрольного заходу - Залік

Короткий опис

У процесі вивчення дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні технології, а саме цілеспрямований системний набір прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання від визначення мети до одержання результатів: комп'ютерні презентації, тестові програми, система дистанційної освіти Moodle, технології Jitsi, вбудовані в курс на платформі Moodle, Zoom та інші.

Передбачені неформальні освітні заходи.

1. Участь у вебінарах, семінарах та круглих столах з правової тематики.
2. Участь у відкритих лекціях, які проходять поза межами освітнього процесу.
3. Участь у правових заходах.

Здобувач має право самостійно обирати напрям і вид неформальних освітніх заходів. Оцінка їхніх результатів відбувається за наявності документального підтвердження (сертифікат, свідоцтво, скріншот, програма, запрошення тощо). Перезарахування дисципліни або окремих тем відбувається за бажання здобувача на підставі нормативної внутрішньої документації та Положень МНАУ.

Передбачені інформальні заходи освіти. Здобувачі вищої освіти у ході життєвого досвіду мають застосовувати здобуті знання, наприклад, вирішувати практичні питання шляхом використання набутих знань. І навпаки, здобувачі використовують життєві приклади для трансформації їх в освітній процес, зокрема щодо захисту своїх прав.

Можливості набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти. Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного

навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.279.01-00.2020 із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

Можливість дистанційного (або очно-дистанційного) навчання з використання наступних засобів:

1. Система Moodle (<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2893>) – лекційний матеріал, практичні завдання, завдання для самостійної роботи);

2. Платформа онлайн-занять Zoom – для проведення індивідуальних практичних занять, консультацій тощо;

3. Електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/simple-search?query=%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D1%83%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%B0>);

4. Аудіо- та відеоповідомлення з лекційним матеріалом, поясненням особливостей завдань та напрямками їх виконання тощо;

Спілкування через електронну пошту (prog'luda@i.ua) та телефонний зв'язок;

5. Залучення до освітньо-наукових заходів в онлайн-режимі;

6. Індивідуальний підхід до викладення матеріалу навчальної дисципліни;

7. Можливість залучення до освітнього процесу куратора академічної групи та людини, яка знаходиться поряд з здобувачем вищої освіти з особливими освітніми потребами (батьки, сестра, брат та інших).

Мовна підготовка. Дисципліна викладається українською мовою. До кожної теми наведено ключові слова англійською мовою.

Форми навчання. Денна (дистанційна, змішана – за наказом ректора, наприклад, у зв'язку із дотриманням карантинних заходів). Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття (лекційні заняття, практичні заняття, консультації), індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

Методи навчання. Проблемно-орієнтоване навчання, студентоцентризоване навчання, змішане навчання в системі Moodle університету, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, практичних занять із використанням ситуаційних завдань, кейс-методів, ділових ігор, тренінгів, що розвивають професійні навички та soft-skills. Також передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-learning з окремими освітніми компонентами, індивідуальні заняття, групова робота над інноваційними проектами.

У процесі навчання всі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів **академічної доброчесності** – сукупності етичних принципів та визначених правил провадження освітньої та наукової діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання та наукової діяльності, з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності, Кодексу академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті та інших документів.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування системи знань з теорії та історії держави та права, галузевих юридичних наук.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання наступних завдань:

- вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку і функціонування держави і права;
- засвоєння основних понять юридичної науки;
- формування розуміння нормативно-правового акту та системи нормативних актів;
- створити систему правових цінностей, уявлень, переконань та навичок правомірної поведінки;
- збагатити теоретичні уявлення про поняття та категорії, які використовує правова наука;
- навчити правильному використанню правових норм при виконанні відповідних ролей у суспільстві.

Предметом дисципліни виступають загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, система основних понять юриспруденції, форми та механізми діяльності держави і права, співвідношення правових систем, сучасні політико-правові доктрини тощо.

В результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен набути наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність :

Інт К Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теоретичних основ та методів відповідної науки і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності :

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

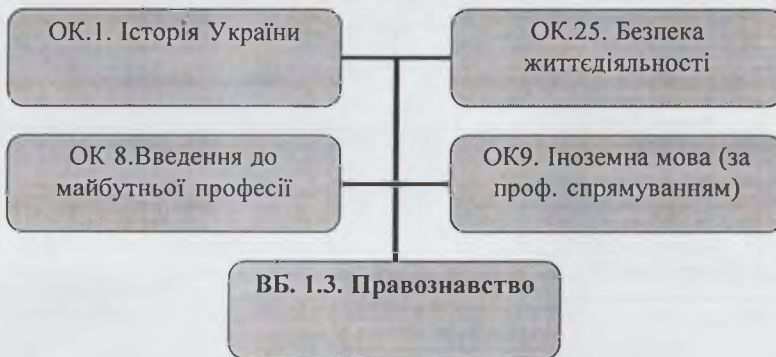
Програмні результати навчання:

ПРН1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

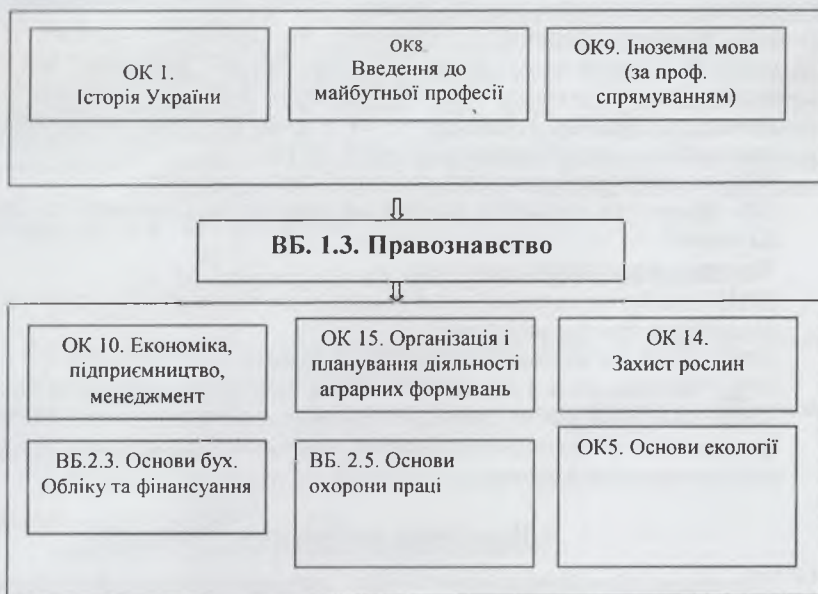
ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

ПРН3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.

4. Передумови для вивчення дисципліни

5. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

6. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН

№	Тема	Всього	Лекції	Практ. змін.	Сам. роб.	Види аудиторної роботи	Форми контролю
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовний модуль №1. Загальна теорія держави і права							
1.	Академічна доброчесність в освітньому процесі	6	2	2	2		
2.	Поняття держави і права	10	2	2	6	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №1
3.	Основи конституційного права України	8		2	6	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій. Підсумк. контр. робота	Тест №2
Всього за ЗМ №1		24	4	6	14		2 теста
Змістовний модуль №2. Окремі галузі права України							
4.	Основні поняття цивільного права.	14	2	4	8	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №3
5.	Спадкове право.	14	2	4	8	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №4
6.	Основи трудового права.	14	2	4	8	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №5
7.	Основи сімейного права.	12	2	4	6	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій.	Тест №6
8.	Кримінальне право.	12	2	4	6	Розгляд теор. питань. Аналіз ситуацій Підсумк. контр. роб	Тест №7
Всього за ЗМ №2		66	10	20	36		6 тестів
Всього		90	14	26	50		7 тестів

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1 Загальний розподіл годин і кредитів

Види занять	Загальна кількість годин/ кредитів	Аудиторна кількість годин
Лекції	14/0,4	14/0,4
Практичні	26/0,8	26/0,8
Самостійна робота	50/1,8	-
Разом по курсу	90/3,0	36/1,0

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів.

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
Загальна теорія держави і права	24	1-5 тиждень
Окремі галузі права України	66	6-14 тиждень
Всього	90	x

7.3 Перелік та короткий зміст лекцій

Модуль 1. Загальна теорія держави і права

Лекція 1. Академічна доброчесність в освітньому процесі

Вступ до питання академічної доброчесності. Документи, які регулюють доброчесність в Україні та що належить до порушення академічної доброчесності, а що не належить. Поняття академічної доброчесності. Що таке плагіат, та як його уникнути. Основи академічного письма та доброчесності.

Ключові слова: академічна доброчесність, плагіат, академічне письмо.

Key words: academic integrity, plagiarism, academic writing.

Лекція 2. Поняття держави і права.

Теорії походження держави. Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату в механізмі держави. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави. Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою). Поняття та функції права. Місце і роль права в системі соціальних норм. Структура права. Структура норми права. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.

Ключові слова: право, держава, суверенітет, територія держави, народ, форма правління, форма державного устрою, форма державно-правового режиму, республіка, монархія, конфедерація, федерація, імперія.

Key words: law, state, sovereignty, territory of the state, people, form of government, form of state organization, form of state-legal regime, republic, monarchy, confederation, federation, empire.

МОДУЛЬ 2. Окремі галузі права України

Лекція 3. Основні поняття цивільного права.

Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Цивільно-правові відносини. Суб'єкти та об'єкти цивільних

правовідносин. Громадяни як суб'єкти цивільно правових відносин. Правоздатність та дієздатність громадян. Визнання громадянина безвісно відсутнім. Поняття юридичної особи.

Ключові слова: цивільне право, фізична особа, юридична особа, громадяни, апатриди, біпатриди, правоздатність, дієздатність.

Key words: civil law, physical person, legal person, citizens, apatrides, bipatrides, law ability, legal capacity.

Лекція 4. Спадкове право.

Поняття спадкового права. Основні поняття спадкового права: спадщина, спадкоємець, спадкодавець. Особи, що не мають права спадкування. Спадкування за законом, черги спадкоємців за законом. Спадкування за заповітом, заповіт, вимоги до складання заповіту, принцип свободи заповіту, заповіт подружжя, секретний заповіт. Порядок прийняття спадщини, місце прийняття спадщини, час прийняття спадщини

Ключові слова: цивільне право, фізична особа, юридична особа, громадяни, апатриди, біпатриди, правоздатність, дієздатність.

Key words: civil law, physical person, legal person, citizens, apatrides, bipatrides, law ability, legal capacity.

Лекція 5. Основи трудового права.

Трудовий договір: поняття, сторони і зміст. Умови трудового договору. Випробувальний термін. Порядок прийняття на роботу. Права та обов'язки сторін. Контракт – особлива форма трудового договору. Документи, необхідні для укладання трудового договору. Види робочого часу. Види часу відпочинку. Види відпусток.

Ключові слова: колективний договір, трудовий договір, строк випробування, контракт, робочий час, час відпочинку, відпустка.

Key words: collective contract, employment contract, trial period, contract, working time, rest time, vacation.

Лекція 6. Основи сімейного права.

Сім'я за сімейним законодавством. Поняття шлюбу. Умови укладання шлюбу. Перепони для укладання шлюбу. Порядок укладання та припинення шлюбу. Розірвання шлюбу. Шлюбний договір. Немайнові та майнові правовідносини подружжя. Немайнові та майнові правовідносини батьків і дитини. Опіка та піклування. Усиновлення. Умови усиновлення. Тайна усиновлення..

Ключові слова: сімейне право, сім'я, шлюб, шлюбний вік, опіка, піклування, усиновлення, патронат

Key words: family law, family, marriage, marriage age, guardianship, care, adoption, patronage

Лекція 7. Кримінальне право.

Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України. Поняття злочину та його ознаки. Види та склад злочину. Кримінальна відповідальність. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння. Поняття покарання та мета. Система і види кримінальних покарань. Поняття судимості. Необхідна оборона та крайня необхідність.

Ключові слова: злочин, суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність, склад злочину, об'єкт злочину, суб'єкт злочину, покарання.

Key words: crime, social danger, wrongfulness, guiltiness, punishment, composition of crime, object of crime, subject of crime, punishment.

Перелік та план практичних занять ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 Загальна теорія держави і права

ПЗ №1. Академічна доброчесність в освітньому процесі. (2год.)

1.Розгляд теоретичних питань.

- Вступ до питання академічної доброчесності.
- Документи, які регулюють доброчесність в Україні та що належить до порушення академічної доброчесності, а що не належить.
- Поняття академічної доброчесності.
- Що таке плагіат, та як його уникнути.
- Основи академічного письма та доброчесності.

2.Аналіз ситуацій.

ПЗ №2. Поняття держави і права. (2год.)

1.Розгляд теоретичних питань.

- Теорії походження держави.
- Поняття держави та її ознаки.
- Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою). Поняття та функції права.

Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.

2.Тест №1 «Поняття держави і права».

3.Аналіз ситуацій.

ПЗ №3. Основи конституційного права України. (2 год.)

1.Розгляд теоретичних питань.

2.Тест №2 «Основи конституційного права України».

3.Аналіз ситуацій.

4.Підс.(модульна) контрольна робота.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Окремі галузі права України

ПЗ №1. Основні поняття цивільного права. (4 год.)

1. Розгляд теоретичних питань.

- Поняття, принципи, функції і система цивільного права України.

Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин.

- Громадяни як суб'єкти цивільно правових відносин.
- Правоздатність та дієздатність громадян. Визнання громадянина безвісно відсутнім.

Поняття юридичної особи.

2. Тест №3 «Основні поняття цивільного права».

3. Аналіз ситуацій.

ПЗ №2. Спадкове право. (4 год.)

1. Розгляд теоретичних питань.

- Поняття спадкового права.

- Основні поняття спадкового права: спадщина, спадкоємець, спадкодавець.

- Спадкування за законом, черги спадкоємців за законом.

- Спадкування за заповітом.

- Порядок прийняття спадщини.

2. Тест №4 «Спадкове право».

3. Аналіз ситуацій.

ПЗ №3. Основи трудового права. (4 год.)

1. Розгляд теоретичних питань:

- Трудовий договір: поняття, сторони і зміст.

- Умови трудового договору. Випробувальний термін.

- Порядок прийняття на роботу.

- Документи, необхідні для укладання трудового договору.

- Види робочого часу.

- Види часу відпочинку. Види відпусток.

2. Тест №5 «Основи трудового права».

3. Доповіді.

4. Аналіз ситуацій.

ПЗ №4. Основи сімейного права. (4 год.)

1. Розгляд теоретичних питань:

- Поняття шлюбу.

- Умови укладання шлюбу.

- Перепони для укладання шлюбу.

- Порядок укладання та припинення шлюбу.

- Розірвання шлюбу.

- Немайнові та майнові правовідносини подружжя.

- Немайнові та майнові правовідносини батьків і дитини.
- 2. Тест №6 «Основи сімейного права».
- 2. Доповіді.
- 3. Аналіз ситуацій.

ПЗ №5. Кримінальне право. (4 год.)

1. Розгляд теоретичних питань:
 - Поняття і предмет кримінального права.
 - Поняття злочину та його ознаки.
 - Види та склад злочину.
 - Поняття покарання та мета.
 - Система і види кримінальних покарань.
 - Необхідна оборона та крайня необхідність.
2. Тест №7 «Кримінальне право».
3. Аналіз ситуацій.
4. Підсумкова (модульна) контрольна робота.

7.5 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Загальна теорія держави і права

Самостійна робота студентів (14 год.)

Тема 1: Академічна доброчесність в освітньому процесі.

Написати есе «Академічна доброчесність: стале поняття, а не міф».

Тема 2. Поняття держави і права.

1. Скласти схему класифікації держав за їх формою.
2. Визначити основні теорії походження держави та дайте їм стислу характеристику

В ліву колонку вписати назви теорій походження держави. В праву – стислу характеристику, яка має включати наступні відомості: автори (відомі прихильники) теорії; короткий зміст або основні положення; час виникнення.

3. Назвіть та охарактеризуйте декілька сучасних монархій

В світі існує близько 200 держав, серед них всього 30 з монархічною формою правління. Їх кількість поступово зменшується на користь республіканської форми правління.

Знайдіть інформацію про декілька існуючих держав, що є монархіями, та заповніть таблицю: ліва колонка – назва держави; права колонка – коротка характеристика монархії, що обов'язково включає в себе ім'я та титул монарха, порядок передачі влади, характеристику вищих органів влади, форму правління, політичний режим, форму державного устрою країни.

4. Визначити поняття «Правова система (сім'я)». Виписати основні правові системи (сім'ї) світу, та дати їх характеристику:

Користуючись навчальною та науковою літературою:

1. дайте визначення поняттю «правова система (сім'я)»;

2. визначте основні правові системи світу та дайте їхню стислу характеристику (визначте характерні риси).

5. Визначити, форму держав, що описано в наведених інформаціях:

В правій колонці таблиці подані стислі характеристики чотирьох різних держав. Уважно прочитавши їх, визначте форму кожної з них, вписавши в ліву колонку форму державного правління, форму державного устрою та форму державного (політичного) режиму.

Тема 3. Основи конституційного права України.

1. Скласти порівняльну таблицю «Конституція Пилипа Орлика та Конституція України 1996р.»

2. Скласти порівняльну таблицю «Конституція Пилипа Орлика та Конституція України 1996р.»

3. Порівняйте Конституцію України з конституцією іншої держави.

4. Визначте основні повноваження Конституційного Суду України.

5. Заповніть таблицю «Система конституційних прав та обов'язків людини та громадянина»

Розподіліть по групах права та обов'язки людини та громадянина, передбачені Розділом II Конституції України.

У відповідну клітинку таблиці впишіть № статті Конституції та її короткий зміст.

Наприклад, ст. 43 Конституції України визначає: «Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується...». Дане право особи має соціально-економічний характер. Отже у клітинку, що відповідає назві «Соціально-економічні права», необхідно вписати: «ст. 43 – право на працю».

6. Визначте компетенцію органів місцевого самоврядування в Україні та заповніть таблицю.

7. Визначте види виборчих систем. Дайте їхню стислу характеристику. Виділіть яка виборча система існує в Україні

Вивчивши навчальну та наукову літературу, визначте види виборчих систем, які існують в країнах світу. Дайте стислу характеристику різних видів виборчих систем, визначивши їхні основні характерні риси. За допомогою маркеру або підкреслення виділіть вид виборчої системи в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Окремі галузі права України

Самостійна робота студентів (36 год.)

Тема 4: Основи цивільного права

1. Поясніть поняття «дрібний побутовий правочин».

Користуючись нормативно-правовими актами, навчальною та науковою літературою дайте тлумачення поняттю «дрібний побутовий правочин». Дайте визначення та встановіть характерні риси даної категорії. З'ясуйте в чому полягають особливості даного явища. Визначте для чого законодавцем використовується дана категорія.

2. Визначте підстави виникнення правовідносин

Основною підставою виникнення правовідносин є юридичні факти (дії та події). ЦК України встановлює конкретний перелік юридичних фактів, які є підставами виникнення правовідносин.

Визначте поняття «юридичний факт», з'ясуйте класифікацію юридичних фактів, запишіть перелік юридичних фактів, визначених ЦК України як підстави виникнення правовідносин.

Тема 5: Основи спадкового права.

1. Заповніть таблицю «Черги спадкування за законом»

Відповідно до норм ЦК України впишіть у таблицю спадкоємців, що відповідають чергам спадкування.

Тема 6: Основи трудового права.

1. Написати заяву про надання відпустки.

2. Встановити випадки та підстави повної матеріальної відповідальності працівника:

Керуючись КЗпП та іншими чинними нормативно-правовими актами, визначити поняття та випадки повної матеріальної відповідальності працівника. Встановити коло осіб, що можуть нести повну матеріальну відповідальність на підприємстві. Записати підстави повної матеріальної відповідальності.

3. Визначте види відпусток та їх тривалість:

На підставі КЗпП та чинного законодавства України про працю визначити та записати види відпусток, що надаються працюючим особам, зазначивши терміни тривалості таких відпусток та відповідні норми закону.

4. Скласти наказ про звільнення працівника через скорочення штату.

Тема 7: Основи сімейного права.

1. Скласти позов про розірвання шлюбу, шлюбний контракт.

2. Визначити правові наслідки розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним

Розірвання шлюбу та визнання шлюбу недійсним – різні за правовим значенням, а відповідно й правовими наслідками юридичні факти. Користуючись законом, визначте правові наслідки припинення шлюбу шляхом розірвання та визнання шлюбу недійсним.

3. В нормах СК України знайти положення, що закріплюють взаємні права та обов'язки подружжя. Виписати їх в таблицю, розділивши на дві групи (майнові та немайнові) із зазначенням номерів статей СК України.

Тема 8: Кримінальне право.

Самостійно розібратись з поняттями «Необхідна оборона та крайня необхідність».

**7.6 Питання для поточного та підсумкового контролю знань
здобувачів вищої освіти
Питання для поточного контролю знань**

1. Яка теорія виникнення держави домінує у вітчизняній юридичній літературі?
2. Що таке «суверенітет держави»?
3. З яких елементів складається форма держави?
4. Що, насамперед, відрізняє президентську республіку від парламентської?
5. Чи має конфедерація суверенітет?
6. Що таке «верховенство Закону»?
7. Охарактеризуйте форму держави сучасної України.
8. Розтлумачити поняття народного, національного та державного суверенітету.
9. Що таке трудовий договір?
10. Хто може виступати сторонами трудового договору?
11. Дайте характеристику трудового контракту.
12. Що таке строк випробування і навіщо він потрібен?
13. Які документи надає працівник для прийняття його на роботу?
14. Назвіть види часу відпочинку.
15. Який порядок укладання шлюбу та його припинення встановлений шлюбно-сімейним законодавством?
16. Охарактеризуйте взаємні права та обов'язки батьків і дітей.
17. Що таке цивільна правоздатність? Чим вона відрізняється від цивільної дієздатності?
18. Часткова цивільна дієздатність фізичної особи.
19. Неповна цивільна дієздатність фізичної особи.
20. Повна цивільна дієздатність фізичної особи.
21. Обмеження фізичної особи в дієздатності.
22. Цивільно-правові відносини.
23. Хто може виступати учасником цивільно-правових відносин?
24. Юридична особа. Якими рисами вона характеризується?
25. Що таке спадок?
26. Час відкриття спадку.
27. Хто може виступати спадкоємцем? Хто не може?
28. В яких випадках відбувається спадкування за законом?
29. Що являє собою право інтелектуальної власності?
30. Які джерела права інтелектуальної власності вам відомі?
31. Що є змістом прав на об'єкти інтелектуальної власності?

32. Розкрийте поняття об'єктів та суб'єктів права інтелектуальної власності
33. Документи, які регулюють добросовісність в Україні.
34. Поняття академічної добросовісності.
35. Поняття плагіату.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Теорії походження держави.
2. Поняття держави та її ознаки.
3. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави.
4. Поняття та види форми правління, форми державного устрою, форми державно-правового режиму (класифікація держав за їхньою формою).
5. Поняття та функції права.
6. Загальна характеристика основних галузей права України.
7. Структура права.
8. Структура норми права.
9. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу.
10. Поняття конституційного права. Джерела конституційного права.
11. Конституційно – правовий статус людини і громадянина в Україні.
12. Конституційно – правові основи організації і здійснення державної влади в Україні (Верховна Рада України, Президент України, виконавча влада в Україні.)
13. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні.
14. Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. . Загальна характеристика цивільного законодавства.
15. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин.
16. Громадяни як суб'єкти цивільно правових відносин. Правоздатність та дієздатність громадян.
17. Визнання громадянина безвісно відсутнім.
18. Поняття юридичної особи.
19. Поняття спадкового права. Основні поняття спадкового права: спадщина, спадкоємець, спадкодавець.
20. Особи, що не мають права спадкування.
21. Спадкування за законом, черги спадкоємців за законом.
22. Спадкування за заповітом, заповіт, вимоги до складання заповіту, принцип свободи заповіту, заповіт подружжя, секретний заповіт.
23. Порядок прийняття спадщини, місце прийняття спадщини, час прийняття спадщини

24. Трудовий договір: поняття, сторони і зміст.
25. Умови трудового договору.
26. Випробувальний термін.
27. Порядок прийняття на роботу.
28. Контракт – особлива форма трудового договору.
29. Документи, необхідні для укладання трудового договору.
30. Види робочого часу.
31. Види часу відпочинку.
32. Види відпусток.
33. Підстави розірвання трудового договору.
34. Розірвання трудового договору за ініціативою працівника.
35. Розірвання трудового договору за ініціативою власника.
36. Розірвання трудового договору за ініціативою третьої особи, що не є стороною трудового договору.
37. Трудова дисципліна.
38. Дисциплінарна відповідальність працівників.
39. Обмежена та повна матеріальна відповідальність працівників.
40. Підстави застосування матеріальної відповідальності. Ознаки шкоди, заподіяної підприємству.
41. Поняття шлюбу. Умови укладання шлюбу.
42. Перепони для укладання шлюбу.
43. Порядок укладання та припинення шлюбу.
44. Розірвання шлюбу. Шлюбний договір.
45. Немайнові та майнові правовідносини подружжя.
46. Немайнові та майнові правовідносини батьків і дитини.
47. Опіка та піклування. Усиновлення. Умови усиновлення. Тайна усиновлення..
48. Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України.
49. Поняття злочину та його ознаки.
50. Види та склад злочину.
51. Кримінальна відповідальність.
52. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння.
53. Поняття покарання та його мета. Система і види кримінальних покарань.
54. Необхідна оборона та крайня необхідність.
55. Документи, які регулюють добросовісність в Україні.
56. Поняття академічної добросовісності.
57. Поняття плагіату, та як його уникнути.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.258.01-00.2018 та Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті СО 5.270.01-00.2020.

Підсумкове оцінювання результатів навчання в університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Оцінка здобувача вищої освіти відповідає відношенню встановленого при оцінюванні рівня сформованості професійних та загальних компетентностей до запланованих результатів навчання (у відсотках).

Підсумкова оцінка з освітнього компоненту «Правознавство», підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру (оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються).

Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітнього компоненту складає 60 відсотків від максимально можливої кількості балів. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він: не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю; якщо під час семестру він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату.

Оцінювання результатів навчання під час семестру включає оцінювання знань здобувача під час практичних занять, індивідуальної роботи, самостійної роботи і неформальної освіти. Оцінювання знань здобувача під час практичних занять відбувається за такими критеріями: своєчасність та правильність виконання завдань практичної роботи; повнота і правильність відповіді під час усного опитування та інших передбачених форм контролю. Під час оцінювання індивідуальної роботи здобувача враховується її вид, актуальність, правильність виконання. Під час оцінювання робіт, які винесено на обов'язкове самостійне виконання, враховується своєчасність та правильність виконання самостійної роботи та розуміння змісту завдання і його вирішення. Під час оцінювання результатів неформальної освіти здобувача враховується відповідність напряму та змісту тематики дисципліни, актуальність, документальне підтвердження участі у заході.

Зміст лекційного матеріалу, словник основних термінів, методичні рекомендації для практичних робіт та самостійної роботи здобувачів, індивідуальні завдання, критерії та форми оцінювання, напрямки наукової роботи розміщено на сторінці дисципліни у Moodle

<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2893>. Основними deadline залежно від виду роботи є: наступне практичне заняття, підсумковий контрольний захід зі змістового модулю, атестація.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	2	4	Відповіді на теоретичні питання	3	1	3	3	9
			Тести	2	2	3	4	6
			Аналіз ситуації	2	2	3	4	6
			Сам. роб. (Робочий зошит)	2	1	2	2	4
			Підс. (модульна) контр. роб.	1	2	5	2	5
			Разом					
2	10	20	Відповіді на теоретичні питання	10	1	1,5	10	15
			Тести	10	1	1,5	10	15
			Індивідуальне завдання	10	1	1,5	10	15
			Аналіз ситуації	9	1	1,5	9	9
			Сам. роб. (Робочий зошит)	10	0,5	1	5	10
			Підс. (модульна) контр. роб.	1	1	6	1	6
Разом						45	70	
Всього по навчальній дисципліні							60	100

Підсумкова оцінка здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни, що закінчується заліком, визначається за умови наявності у нього позитивних оцінок з усіх її модулів (залікових кредитів). При цьому до залікової книжки виставляється "зараховано", якщо кількість балів 60 і більше (із можливих 100 засвоєння змістових модулів протягом семестру). Присутність здобувача вищої освіти на заліку не обов'язкова.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ТА ШКАЛА
ОЦІНЮВАННЯ - ЗАЛІК**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувачі вищої освіти, що хворіли і мають відповідні довідки медичних установ або були відсутні з інших поважних причин і не могли брати участь у контрольних заходах, проходять контроль під час спеціально встановлених додаткових занять за узгодженням з викладачами за графіком, що розроблює деканат факультету.

Якщо здобувач вищої освіти на заліку отримує незадовільну оцінку, то він має право на одне перескладання викладачеві, друге перескладання приймає комісія, створена за вказівкою декана факультету. Якщо здобувач вищої освіти студент отримує незадовільну оцінку під час складання комісії, його відраховують з університету.

За будь-якої форми здобуття освіти оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є ідентичним.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

- Лекційна аудиторія кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки № 302 (136,1м²) Навчальний корпус № 5, вул. Георгія Гонгадзе, 3а

- Спеціальне технічне обладнання Інтерактивний комплекс SMART:
- - магнітна інтерактивна дошка з технологією розпізнавання дотику ePresenter EP92(USB) – 1 шт;
- -проектор Epson EB-420 – 1 шт.;
- - монітор Samsung Sync Master 2032MW – 1 шт.;
- - пульт для презентацій – 1 шт.;

- - лазерний вказівник – 1 шт.;
- - Ноутбук MSI YR 420 14 – 1 шт.
- Прикладне програмне забезпечення
- Корпоративне ліцензування «Volume Licensing», Parent program: OPEN 93947897ZZE1608, Software Assurance (SA) №63986644, 63986649, 63986652:
- Office Pro Plus 2013 with SP1 – 1 од.
- Windows 8.1 Pro – 1 од.
- Mozilla Firefox – 1 од.
- Доступ до мережі Internet.
- Відкриті бази даних – UNECE Statistical Database, FAO Statistical Database, International Monetary Fund, Scopus, Clarivate, EndNote, Publons, Copernio та ін.
- Інформаційне забезпечення
- Слайди із завданнями на CD, DVD-носіях.
- Навчальні фільми.
- Презентації у режимі PowerPoint.
- Устаткування
- Учнівські столи та лавки – на 40 робочих місця.
- Трибуна – 1 шт.
- Стіл викладача – 1 шт.
- Стілець викладача – 1 шт.
- Дошка для крейди темно-зеленого кольору – 1 шт

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1 Базова література

1. Пстков С.В. Правознавство : підруч. Київ: ТОВ «Роял принт», 2020. стр.360
2. Мирошниченко В.О. Основи правознавства : навч. посібн. Київ : ЦУЛ, 2019. стр.249
3. Щербина В. С. Господарське право : підруч. Київ: Юрінком-інтер, 2016. стр. 640
5. Несинова С.В. Господарське право України : навч. посібн. Київ : Юрінком-інтер, 2014. стр.204
6. Кириченко В.М. Правознавство : навч. посібн. Київ, 2017. стр.240
7. Капиленко О.П. Правознавство : навч. посібн. Київ, 2017. стр.320

10.2 Допоміжна література

- 1.Прогонюк Л.Ю. Сучасні тенденції розвитку трудових прав в Україні / Л.Ю. Прогонюк // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : збірник наукових праць. Вип. 6/2019. — Дніпро, 2019. — С 42-51.
- 2.Прогонюк Л.Ю. Проблеми правового регулювання інституту трудового договору: визначення нових тенденцій / Л.Ю. Прогонюк// Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Юридичні науки». Том 31 (70) № 2, 2020. — Київ, 2020. — С.154-158.
- 3.Прогонюк Л.Ю. Особливості звільнення працівників за ч.1 п.3 ст 40 Кодексу законів про працю України / Л.Ю. Прогонюк// Юридичний науковий електронний журнал. № 1, 2021. Запоріжжя. – С. 133-136.
- 4.Прогонюк Л.Ю. Нестандартні форми зайнятості як невід’ємна реалія сьогодення: теоретичний аспект / Л.Ю. Прогонюк// Юридичний науковий електронний журнал. № 3, 2021. Запоріжжя. – С. 171-174.

10.3 Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт URL: <http://rada.gov.ua>
2. Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua/

10.4 Законодавчо-нормативні акти

- 1.Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
- 2.Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Офіційний вісник України від 28.03.2003 - 2003 р., № 11, стор. 7, стаття 461, код акту 24654/2003
- 3.Господарський кодекс України : Кодекс України від 16 січня 2003 р. — Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>.
- 4.Бюджетний кодекс : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний вісник України від 13.08.2010 - 2010 р., № 59, стор. 9, стаття 2047, код акту 52296/2010
- 5.Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Голос України від 04.12.2010 - № 229, / № 229-230 /
- 6.Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII— Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
- 7.Про господарські товариства : Закон України від 19 верес.1991 р. № 1576-XII // Голос України. — 1991. — 11 жовт.
- 8.Про акціонерні товариства Закон України Відомості Верховної Ради України від 19.12.2008 - 2008 р., № 50, / № 50-51 /, стор. 2432, стаття 384
- 9.Про заставу : Закон України від 02.10.1992 № 2654-XII // Відомості Верховної Ради України від 24.11.1992 - 1992 р., № 47, стаття 642

ДОДАТОК
до робочої програми 2021-2022 н.р. навчальної дисципліни
ПРАВознавство

Робочу програму навчальної дисципліни «ПРАВознавство» для здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 201 Агрономія розроблено вперше.

Розробник програми:
канд. юр. наук, доцент

Л.Ю. Прогонюк

Завідувач кафедри:
д-р.екоп.наук, професор

А.В.Ключник